

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 18 sierpnia 2026 roku

Sprawa: Zapytanie nr 3661
Znak sprawy: FN6.054.8.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na zapytanie nr 3661 Pana Posła Piotra Babinetza uprzejmie informuję, że kwestie poruszone w zapytaniu dotyczą obszarów objętych Wytycznymi i Rekomendacjami wydanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego (dalej: KNF / Komisja/ organ nadzoru), dlatego zostały skonsultowane z KNF.

I. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: UKNF) na wstępie podkreślił, że wydawane przez organ nadzoru rekomendacje, o których mowa w art. 365 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej¹, w tym również Rekomendacje dotyczące likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych (dalej: Rekomendacje), nie są aktami powszechnie obowiązującego prawa, gdyż nie zawierają się w katalogu źródeł prawa, o którym mowa w art. 87 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej². W drodze rekomendacji organ nadzoru kieruje do ogółu zakładów ubezpieczeń swoje oczekiwania dotyczące działań lub zaniechań w zakresie wykonywanej przez nie działalności.

Jednocześnie, zgodnie z art. 365 ust. 4 i 5 ustawy o działalności ubezpieczeniowej¹, zakłady, które nie stosują się do rekomendacji KNF, informują organ nadzoru, w jaki sposób zamierzają osiągnąć cele, dla realizacji których organ nadzoru wydał rekomendacje. Organ nadzoru ujawnia otrzymaną informację. Przedmiotowa informacja dotycząca Rekomendacji znajduje się pod poniższym linkiem: https://www.knf.gov.pl/dla_rynku/regulacje_i_praktyka/rekomendacje_i_wytyczne/sektor_ubezpieczeniowy/Rekomendacje/Rekomendacje_dot_likwidacji_szkod_z_ubezpieczen_komunikacyjnych?articleId=80703&p_id=18.

II. Odnosząc się do poszczególnych pytań zawartych w zapytaniu nr 3661, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji i wyjaśnień.

Ad 1. Komisja sprawuje nadzór w oparciu o przepisy prawa. Rekomendacje są natomiast wyrazem oczekiwań nadzorczych dotyczących działań lub zaniechań w zakresie wykonywanej przez zakłady ubezpieczeń działalności. Rekomendacje konstruowane są z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa, utrwalonej praktyki orzeczniczej sądów powszechnych oraz judykatury Sądu Najwyższego. Sposób dostosowania się zakładów ubezpieczeń do Wytycznych dotyczących likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych (dalej: Wytyczne) i Rekomendacji był i jest weryfikowany przez organ nadzoru z wykorzystaniem dostępnych ustawowych środków nadzorczych, tj. w ramach prowadzonych inspekcji w podmiotach, w ramach nadzoru pośredniego lub weryfikowania zgłoszeń wpływających do UKNF. W każdym przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów prawa lub interesów ubezpieczających, ubezpieczonych i uprawnionych z umów ubezpieczenia, organ nadzoru stosuje odpowiednie środki nadzorcze wymienione w ustawie o działalności ubezpieczeniowej¹. UKNF podkreślił, że stopień wdrożenia Rekomendacji przez zakłady ubezpieczeń podlegał także ocenie organu nadzoru w ramach rocznego badania i oceny nadzorczej zakładów ubezpieczeń tzw. BION.

W przypadku naruszenia przez zakład ubezpieczeń przepisów prawa lub interesów ubezpieczających, ubezpieczonych i uprawnionych z umów ubezpieczenia, KNF stosuje wobec zakładu ubezpieczeń środki nadzorcze określone w ustawie o działalności ubezpieczeniowej¹. Do działań takich należy przede wszystkim wydawanie zaleceń dotyczących zapewnienia zgodności działalności z przepisami prawa oraz ochrony interesów ubezpieczających, ubezpieczonych i uprawnionych z umów ubezpieczenia, a w szczególnych przypadkach – decyzji zobowiązujących do wykonania zaleceń, jak również - decyzji nakładających kary pieniężne.

Ad 2 i 3. Tematyka wyceny szkody całkowitej w pojazdach mechanicznych poruszona została w Rekomendacji 20, zgodnie z którą: „Zakład ubezpieczeń nie powinien ustalać świadczenia w wysokości skutkującej ograniczeniem możliwości naprawy pojazdu w ramach przysługującego uprawnionemu świadczenia z umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych (OC ppm), gdy nie wystąpiła szkoda całkowita. Zakład ubezpieczeń powinien stosować identyczne kryteria ustalania kosztów naprawy pojazdu oraz wartości pojazdu sprzed zdarzenia wyrządzającego szkodę, jak i po zajściu tego zdarzenia, niezależnie od tego, czy ustala wysokość świadczenia w szkodzie częściowej, czy bada ewentualną zasadność uznania szkody za całkowitą. W przypadku wystąpienia szkody całkowitej, zakład ubezpieczeń powinien udzielić uprawnionemu pomocy w zagospodarowaniu pozostałości pojazdu.”.

Doprecyzowanie powyższych oczekiwań zawarte zostało w Rekomendacjach szczegółowych 20.1.-20.6. Rekomendacja 20.4 dotyczy sposobów ustalania wartości rynkowej pozostałości pojazdu i wskazuje najbardziej oczekiwany sposób jej ustalenia, to jest „w wysokości równej wiążącej ofercie kupna pozostałości pojazdu (np. uzyskanej na platformie internetowej)”.

Tak jak zostało wskazane w odpowiedzi na pytanie pierwsze, sposób dostosowania się zakładów ubezpieczeń do Wytycznych i Rekomendacji był i jest weryfikowany przez organ nadzoru z wykorzystaniem dostępnych ustawowych środków nadzorczych, a w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów prawa lub interesów ubezpieczających, ubezpieczonych i uprawnionych z umów ubezpieczenia, organ nadzoru stosuje środki nadzorcze wymienione w ustawie o działalności ubezpieczeniowej¹. Jednocześnie stopień wdrożenia Rekomendacji przez zakłady ubezpieczeń podlegał także ocenie organu nadzoru w ramach tzw. oceny BION (roczne badanie i ocena nadzorcza ryzyka działalności zakładu ubezpieczeń).

Ad 4. UKNF wskazał, że w 2025 roku do UKNF wpłynęły 104 zgłoszenia dotyczące likwidacji szkód całkowitych przez krajowe zakłady ubezpieczeń w ramach umowy ubezpieczenia OC ppm. W przypadku zagranicznych zakładów ubezpieczeń - 18 zgłoszeń dotyczyło szkód całkowitych likwidowanych w ramach umowy ubezpieczenia OC ppm.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych jest ubezpieczeniem obowiązkowym dla wszystkich posiadaczy pojazdów mechanicznych. W związku z tym jest najpowszechniejszym typem ubezpieczenia w Polsce, a co za tym idzie również likwidacja szkód w ramach tego ubezpieczenia jest najczęstszym przedmiotem skarg i reklamacji. Skala skarg, reklamacji i spraw sądowych dotyczących obsługi umów ubezpieczenia i likwidacji szkód, w tym także komunikacyjnych, jest monitorowana przez organ nadzoru w sposób ciągły i wykorzystywana w procesie nadzorczym. Analiza prowadzona przez organ nadzoru wskazuje, że przypadki skarg, reklamacji lub sporów sądowych pozostają niewielkim odsetkiem całego portfela umów ubezpieczenia obsługiwanych przez krajowe zakłady ubezpieczeń.

UKNF zapewnił także, że przypadki nieprawidłowości w tych procesach są analizowane przez organ nadzoru i wykorzystywane do dalszych działań w ramach posiadanych kompetencji.

Podstawa Prawna:

1. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2025 r. poz. 1526, z późn. zm.);
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki/

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów